



Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO (trečioji išplėstinė kolegija) SPRENDIMAS

2023 m. birželio 14 d.*

„Konkurencija – Koncentracija – Parafino šlamo gamintojų rinka – Parafino vaško vartotojų rinka – Sprendimas, kuriuo koncentracija pripažinta suderinama su vidaus rinka ir EEE susitarimu – Įsipareigojimo tiekti parafino šlamą nebuvimas – Vertikalus poveikis – Galimybės naudotis ištekliais ribojimas“

Byloje T-585/20

Polwax S.A., įsteigta Jasle (Lenkija), atstovaujama advokatų E. Nessmann ir G. Duda,

ieškovė,

prieš

Europos Komisija, atstovaujama N. Khan, G. Meessen ir J. Szczodrowski,

atsakovė,

palaiikomą

Polski Koncern Naftowy Orlen S.A., įsteigtos Plocke (Lenkija), atstovaujamos advokato M. Mataczyński,

įstojusios į bylą šalies,

BENDRASIS TEISMAS (trečioji išplėstinė kolegija),

kurį sudaro pirmininkas F. Schalin, teisėjai S. Frimodt Nielsen, P. Škvařilová-Pelzl, I. Nõmm (pranešėjas) ir D. Kukovec,

posėdžio sekretorė M. Zwodziak-Carbonne, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

įvykus 2023 m. sausio 11 d. posėdžiui,

priima šį

* Proceso kalba: lenkų.

Sprendimą

1 SESV 263 straipsniu grindžiamu ieškiniu ieškovė *Polwax S.A.* prašo panaikinti remiantis 2004 m. sausio 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (OL L 24, 2004, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 3 t., p. 40; toliau – ginčijamas sprendimas) 8 straipsnio 2 dalimi priimtą 2020 m. liepos 14 d. Komisijos sprendimą (byla M.9014), kuriuo Europos Komisija pripažino, kad *Polski Koncern Naftowy Orlen S.A.* (toliau – *Orlen*) ir *Grupa Lotos S.A.* (toliau – *Lotos*) koncentracija yra suderinama su vidaus rinka ir Europos ekonominės erdvės (EEE) susitarimo 57 straipsniu su sąlyga, kad *Orlen* laikysis tam tikrų įsipareigojimų.

I. Ginčo aplinkybės ir faktinės aplinkybės, susiklosčiusios po to, kai buvo pareikštas ieškinys

- 2 Ieškovė yra Lenkijos bendrovė, gaminanti parafino vašką bei produktus iš parafino ir jais prekiaujanti.
- 3 *Orlen* yra vertikalčiai integruota įmonė, kurios pagrindinė veikla yra naftos perdirbimas ir degalų bei su degalais susijusių produktų prekyba (įskaitant mažmeninę) Lenkijoje, Čekijoje, Lietuvoje ir Vokietijoje. Ji taip pat veikia žalios naftos ir gamtinių dujų žvalgyimo, plėtros ir gavybos, taip pat naftos chemijos rinkoje.
- 4 *Lotos* yra vertikalčiai integruota įmonė, kurios pagrindinė veikla yra naftos perdirbimas ir degalų bei su degalais susijusių produktų prekyba (įskaitant mažmeninę) iš esmės Lenkijoje. Ji taip pat vykdo žalios naftos ir gamtinių dujų žvalgyimo, plėtros ir gavybos veiklą.
- 5 2019 m. liepos 3 d. *Orlen* pagal Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalį pranešė Komisijai apie koncentracijos projektą, pagal kurį įgyjama išimtinė *Lotos* kontrolė.
- 6 2019 m. rugpjūčio 7 d. sprendime (OL C 273, 2019, p. 2) Komisija nustatė, kad kyla didelių abejonių dėl koncentracijos operacijos suderinamumo su bendrąja rinka, nusprendė pradėti išsamaus tyrimo procedūrą pagal Reglamento Nr. 139/2004 6 straipsnio 1 dalies c punktą ir paprašė suinteresuotų trečiųjų šalių pateikti jai pastabas dėl koncentracijos projekto, jei tokių turi.
- 7 Ieškovei pateikus prašymą, 2019 m. rugsėjo 30 d. jai buvo suteiktas suinteresuotosios šalies statusas, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 139/2004 18 straipsnio 4 dalį.
- 8 2020 m. balandžio 7 d. Komisija priėmė pranešimą apie prieštaravimus; jo nekonfidenciali versija ieškovei buvo išsiųsta 2020 m. gegužės 4 d.
- 9 2020 m. gegužės 15 d. ieškovė pateikė savo pastabas dėl pranešimo apie prieštaravimus ir nurodė, kad turėtų būti numatyti įsipareigojimai siekiant užtikrinti, kad koncentracija nedarys poveikio jos galimybei naudotis tam tikrais išteklių, kuriuos ji naudojo gamyboje.
- 10 2020 m. liepos 14 d. Komisija priėmė ginčijamą sprendimą.
- 11 Tos pačios dienos pranešime spaudai Komisija, pirma, pareiškė, kad atlikusi tyrimą ji baiminasi, jog tokia operacija, apie kokią pranešta iš pradžių, nepakenktų konkurencijai, ypač šiose rinkose:
 - didmeninio variklių degalų tiekimo Lenkijoje;

- mažmeninio variklių degalų tiekimo Lenkijoje;
 - aviacinių degalų tiekimo Lenkijoje ir Čekijoje;
 - susijusių produktų, pavyzdžiui, įvairių rūšių bitumo, tiekimo Lenkijoje.
- 12 Antra, Komisija tvirtino, kad, siekdama išsklaidyti jos nuogąstavimus, *Orlen* pasiūlė įsipareigojimus, susijusius su šio sprendimo 11 punkte nurodytomis rinkomis.
- 13 Trečia, Komisija pareiškė, kad „perleidimų ir kitų įsipareigojimų derinys leistų perleistų subjektų įgijėjams ir kitiems konkurentams ateityje veiksmingai konkuruoti su po koncentracijos susikūrusiu subjektu atitinkamose rinkose“, kad „konkrečiai didmeninėje dyzelino ir benzino rinkoje naftos perdirbimo gamyklos akcijų įgijėjas, turėdamas platesnę prieigą prie infrastruktūros, galės importuoti didelius kiekius“ ir kad „dėl rafinavimo pajėgumo ir importo potencialo derinio įgijėjas darys konkurencinį spaudimą, panašų į tą, kurį darė *Lotos* prieš koncentracijos operaciją“. Taigi Komisija padarė išvadą, kad „įsipareigojimais pakeista koncentracijos operacija nebekels konkurencijos problemų“, ir pažymėjo, kad „šis sprendimas galioja tik tuo atveju, jei visiškai laikomasi prisiimtų įsipareigojimų“.
- 14 Ieškinio pareiškimo dieną, t. y. 2020 m. rugsėjo 24 d., *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* nebuvo paskelbta jokia ginčijamo sprendimo santrauka, o Komisijos interneto svetainėje nebuvo paskelbta jokia nekonfidenciali to sprendimo versija.
- 15 2021 m. gegužės 18 d. Komisija savo interneto svetainėje paskelbė nekonfidencialią ginčijamo sprendimo versiją. Šio sprendimo santrauka buvo paskelbta 2021 m. gegužės 25 d. *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (OL C 196, 2021, p. 8).
- 16 Ginčijamo sprendimo 37 punkte kalbama apie parafino šlamo gamintojų rinką ir apie parafino vaško vartotojų rinką (1993–2006 konstatuojamosios dalys).
- 17 Ginčijamo sprendimo 1993 konstatuojamojoje dalyje Komisija primena, pirma, kad parafino šlamos yra šalutinis naftos alyvų gamybos produktas ir kad jis daugiausia naudojamas kaip pirminė žaliava visiškai rafinuotam parafino vašku, kuris savo ruožtu yra žaliava žvakių gamyboje. Paskui to sprendimo 1994 konstatuojamojoje dalyje ji pabrėžia, kad nors ir *Lotos*, ir *Orlen* gamina parafino šlamą, jį parduoda tik *Lotos*, o *Orlen* jį naudoja savo parafino vaško gamybai ir kad dėl to numatyta koncentracija sukurtų vertikalų ryšį tarp šalių, nes *Lotos* veikia gamintojų, o *Orlen* – vartotojų rinkoje.
- 18 Antra, ginčijamo sprendimo 1997 konstatuojamojoje dalyje Komisija konstatavo, kad atitinkamos produktų rinkos yra parafino šlamo ir parafino vaško rinkos.
- 19 Trečia, kiek tai susiję su nagrinėjamų rinkų geografine apimtimi, ginčijamo sprendimo 1999 konstatuojamojoje dalyje Komisija priminė, kad ankstesniame sprendime buvo konstatavusi, jog parafino šlamo rinka gali apimti visą EEE arba būti nacionalinio masto, ir pabrėžė, kad parafino šlamo pirkėja, t. y. ieškovė, pabrėžė, kad dėl didelių transporto sąnaudų pirmenybę teikia vietiniams tiekimo šaltiniams. Ten ji taip pat pažymėjo, kad parafino vaško rinką galima apibrėžti kaip apimančią šią visumą, nes šio produkto tiekėjai nurodė, jog parduoda jį už Lenkijos ribų, ir kad 30–40 % savo produkcijos *Orlen* parduoda už Lenkijos ribų, daugiausia

- EEE. Paskui to sprendimo 2000 konstatuojamojoje dalyje ji tvirtino, kad įvertino numatomos koncentracijos poveikį potencialioms siauriausioms rinkoms, t. y. Lenkijos parafino šlamo rinkai ir EEE parafino vaško rinkai.
- 20 Ketvirta, kiek tai susiję su numatomos koncentracijos poveikiu konkurencijai, ginčijamo sprendimo 2003 konstatuojamojoje dalyje Komisija išnagrinėjo ieškovės akcentuotą galimybę, kad dėl koncentracijos bus apribota galimybė naudotis ištekliais, nes naujas ūkio subjektas jai nebetieks parafino šlamo arba teiks tik už gerokai didesnę kainą, taip sutrukdydamas jai konkuruoti parafino vaško rinkoje.
- 21 Šiuo klausimu ginčijamo sprendimo 2004 konstatuojamojoje dalyje Komisija konstatavo, kad jei parafino šlamo gamintojų rinka būtų apibrėžta nacionaliniu pagrindu, 2017 ir 2018 m. *Lotos* būtų užėmusi 30–40 % Lenkijos rinkos dalies. Pripažinusi, kad tokia rinkos dalis reiškę, jog buvo daromas vertikalusis poveikis, ji pabrėžė, kad 60–70 % parafino šlamo išteklių dar buvo laisvi ir kad pati *Orlen* naudojosi nepriklausomų tiekėjų paslaugomis. Tuo remdamasi ji padarė išvadą, kad neakivaizdu, jog sukurtas naujas subjektas galėtų apriboti parafino vaško rinkoje veikiančių *Lotos* klientų galimybę naudotis parafino šlamu.
- 22 Ginčijamo sprendimo 2005 konstatuojamojoje dalyje Komisija pridūrė, kad *Orlen* užėmė tik labai nedidelę vartotojų rinkos dalį, ir iš to padarė išvadą, kad naujasis ūkio subjektas taip pat nebūtų suinteresuotas šioje rinkoje veikiančioms *Lotos* klientams apriboti galimybę naudotis ištekliais. Ji pažymėjo, kad pati ieškovė pabrėžė, jog konkurencija toje rinkoje buvo intensyvi, nes tam tikrais atvejais tokia rinka buvo globali ir priklausė nuo Kinijos gamintojų spaudimo.
- 23 Tuo remdamasi ginčijamo sprendimo 2006 konstatuojamojoje dalyje Komisija padarė išvadą, kad jos tyrimas neatskleidė akivaizdžių įrodymų, patvirtinančių, kad buvo itin apribota veiksminga konkurencija, kiek tai susiję su vertikaliu ryšiu tarp Lenkijos parafino šlamo rinkos ir EEE parafino vaško rinkos.

II. Šalių reikalavimai

- 24 Atskiru dokumentu Komisija pateikė nepriimtiniu grindžiamą prieštaravimą pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 130 straipsnio 1 dalį. Nepriimtiniu grindžiamas prieštaravimas buvo prijungtas prie bylos nagrinėjimo iš esmės.
- 25 Per posėdį Komisija atsiėmė nepriimtiniu grindžiamą prieštaravimą, ir tai buvo pažymėta posėdžio protokole.
- 26 Ieškinyje ieškovė iš esmės prašo Bendrojo Teismo:
- panaikinti ginčijamą sprendimą,
 - priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.
- 27 Beje, pastabose dėl *Orlen* įstojimo į bylą paaiškinimo ir per posėdį ieškovė Bendrojo Teismo prašė nurodyti atlikti ekspertizę dėl koncentracijos poveikio konkurencijai arba, jei tas prašymas nebūtų tenkinamas, nurodyti Komisijai pateikti duomenis, kuriais remdamasi ji motyvavo ginčijamą sprendimą.

28 Komisija ir *Orlen* iš esmės Bendrojo Teismo prašo:

- atmesti ieškinį kaip nepagrįstą,
- atmesti ieškovės prašymą atlikti ekspertizę,
- priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

III. Dėl teisės

A. Dėl prašymo atlikti ekspertizę

- 29 Ieškovė Bendrojo Teismo prašo nurodyti atlikti koncentracijos poveikio konkurencijai ekspertizę. Vėlavimą pateikti šį prašymą ji grindžia iš esmės tuo, kad tą sprendimą pagrindžiantys argumentai buvo paaiškinti tik aptariamo įstojimo į bylą stadijoje. Šiuo klausimu ji remiasi tuo, kad tas sprendimas nebuvo paskelbtas ieškinio pareiškimo dieną, ir tuo, kad tiek tame sprendime, tiek Komisijos rašytiniuose dokumentuose pateikti motyvai išdėstyti glaustai.
- 30 Komisija ir *Orlen* nesutinka su šiuo prašymu atlikti ekspertizę, be kita ko, pabrėždamos, kad jis pateiktas pavėluotai.
- 31 Pagal Procedūros reglamento 88 straipsnio 1 dalį „pasirengimo nagrinėti bylą priemonių gali būti imtasi arba jos gali būti pakeistos *ex officio* arba vienos iš pagrindinių šalių prašymu bet kurioje proceso stadijoje“. Tos pačios nuostatos 2 dalyje patikslinama, kad „kai <...> priemonių prašoma imtis po pirmo pasikeitimo pareiškimais, prašymą pateikianti šalis turi nurodyti priežastis, dėl kurių negalėjo jo pateikti anksčiau“.
- 32 Neatsižvelgiant į klausimą, ar ieškovė įtikinamai pagrindė, dėl ko pavėluotai suformulavo prašymą atlikti ekspertizę, reikia priminti, kad Procedūros reglamente Bendrajam Teismui suteikta diskrecija nuspręsti, ar reikia nurodyti taikyti tokią priemonę (šiuo klausimu žr. 2017 m. liepos 13 d. Sprendimo *Talanton / Komisija*, T-65/15, nepaskelbtas Rink., EU:T:2017:491, 35–37 punktus). Tai reiškia, kad net jeigu šalis jam pateikė prašymą taikyti ekspertizės priemonę vėlesnėje proceso stadijoje, jis visada gali pasinaudoti turima diskrecija ir nuspręsti imtis tos priemonės savo iniciatyva.
- 33 Tačiau ieškovės prašymas atlikti ekspertizę turi būti atmestas, nes jame viršijamas Procedūros reglamento 91 straipsnyje nustatytų tyrimo priemonių tikslas sudaryti galimybę įrodyti faktinių teiginių, kuriuos šalis pateikia grįsdama nurodomus pagrindus, tikrumą (šiuo klausimu žr. 2014 m. gegužės 23 d. Sprendimo *European Dynamics Luxembourg / ECB*, T-553/11, nepaskelbtas Rink., EU:T:2014:275, 317 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).
- 34 Pateiktame prašyme ieškovė prašo Bendrojo Teismo nurodyti atlikti ekspertizę „gretimose rinkose, įskaitant parafino šlamo perdirbimo rinką, kiek tai susiję su šiais aspektais: a) su koncentracijos poveikiu <...> konkurencijai nagrinėjamosiose parafino šlamo ir parafino rinkose bei gretimose rinkose, ypač su šios koncentracijos poveikiu produktų kainai galutiniams klientams ir vartotojams; b) su šios koncentracijos poveikiu ieškovės ir kitų ūkio subjektų, vykdančių tokią pačią veiklą kaip ir ieškovė, ekonominei padėčiai, kiek tai susiję su parafino šlamo bei parafino perdirbimu ir kaimyninėmis rinkomis; c) su didesnėmis sąnaudomis, kurių ieškovė patiria

pirkdama parafino šlamą už vietinės rinkos ribų; d) su galimybe įsigyti parafino šlamo vietinėje rinkoje ribojimu; e) su po koncentracijos susijungusio operatoriaus užimama Europos rinkos procentine dalimi“.

- 35 Užuo siekus įrodyti tam tikrų faktinių teiginių teisingumą, šiuo prašymu iš tikrųjų siekiama iš naujo išnagrinėti ginčijamame sprendime pateiktus vertinimus dėl koncentracijos projekto atitikties Reglamento Nr. 139/2004 2 straipsnio 1–3 dalims. Taigi tuo prašymu viršijamas tyrimo priemonės tikslas, kaip tai suprantama pagal Procedūros reglamento 91 straipsnį, todėl Bendrasis Teismas viršytų savo kompetenciją, jei nurodytų taikyti tokią priemonę (šiuo klausimu ir pagal analogiją žr. 2013 m. rugsėjo 12 d. Sprendimo *Besselink / Taryba*, T-331/11, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:419, 24 ir 25 punktus).

B. Dėl ieškinio pagrindų pagrįstumo

- 36 Ieškinyje ieškovė iš esmės nurodė du pagrindus, atitinkamai siejamus su Reglamento Nr. 139/2004 2 straipsnio 1–3 dalių ir to paties reglamento 9 straipsnio 1 dalies pažeidimu. Be to, dublike ji pateikė naują pagrindą, siejamą su nepakankamu ginčijamo sprendimo motyvavimu.
- 37 Per posėdį ieškovė atsisakė ieškinio pagrindo, siejamo su Reglamento Nr. 139/2004 9 straipsnio 1 dalies pažeidimu, ir tai buvo pažymėta posėdžio protokole.

1. Dėl pirmojo pagrindo, siejamo su Reglamento Nr. 139/2004 2 straipsnio 1–3 dalių pažeidimu

- 38 Ieškovė iš esmės teigia, kad ginčijamo sprendimo 37 punktą, kuriame Komisija nusprendė, kad koncentracija nesudarys didelių kliūčių veiksmingai konkurencijai parafino vaško rinkoje, grindžiamas klaidingu Reglamento Nr. 139/2004 2 straipsnio 1–3 dalių taikymu.
- 39 Reglamento Nr. 139/2004 2 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Taikant šį reglamentą koncentracijos įvertinamos remiantis šio reglamento tikslais ir vadovaujantis nuostatomis siekiant nustatyti, ar jos suderinamos ar nesuderinamos su bendrąja rinka.

Atlikdama tokį įvertinimą Komisija atsižvelgia į:

- a) poreikį palaikyti ir plėtoti veiksmingą konkurenciją bendrojoje rinkoje, tarp kitų kausimų, atsižvelgiant į visų susijusių rinkų struktūras ir realią arba potencialią [Sąjungos] viduje arba už jos ribų esančių įmonių konkurenciją;
- b) koncentracijoje dalyvaujančių įmonių padėtį rinkoje, jų ekonominę ir finansinę pajėgumą, tiekėjams ir vartotojams prieinamas alternatyvas, jų galimybę naudotis tiekimo arba realizacijos rinkomis, bet kokius teisinius ar kitokio pobūdžio patekimo į rinką barjerus, atitinkamų prekių ir paslaugų pasiūlos ir paklausos tendencijas, tarpinių ir galutinių vartotojų interesus, techninės ir ekonominės pažangos plėtrą, kiek ji yra naudinga vartotojams ir nesudaro kliūčių konkurencijai.“

- 40 Reglamento Nr. 139/2004 2 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta, kad, viena vertus, „koncentracija, kuri nesukuria ar nesustiprina dominuojančios padėties, ir dėl to nėra itin apribojama veiksminga konkurencija [vidaus] rinkoje arba didelėje jos dalyje, laikoma suderinama su [vidaus] rinka“ ir, kita vertus, „koncentracija, kuri sukuria arba sustiprina dominuojančią padėtį, ir dėl to itin apribojama veiksminga konkurencija [vidaus] rinkoje arba didelėje jos dalyje, yra laikoma nesuderinama su [vidaus] rinka“.
- 41 Ieškovės argumentus, kuriais grindžiamas šis ieškinio pagrindas, galima suskirstyti į dvi dalis, atsižvelgiant į tai, ar ginčijami Komisijos vertinimai susiję su atitinkamų rinkų apibrėžimu, ar su koncentracijos poveikiu šioms rinkoms.

a) Dėl pirmos dalies, siejamos su klaidingu atitinkamų rinkų apibrėžimu

- 42 Ieškovė iš esmės teigia, kad Komisija pažeidė Reglamento Nr. 139/2004 2 straipsnio 1 dalies a punktą, nes klaidingai apibrėžė atitinkamas rinkas.
- 43 Remiantis jurisprudencija, teisingas atitinkamos rinkos apibrėžimas yra būtina išankstinė bet kokio koncentracijos operacijos poveikio konkurencijai vertinimo sąlyga (šiuo klausimu žr. 1998 m. kovo 31 d. Sprendimo *Prancūzija ir kt. / Komisija*, C-68/94 ir C-30/95, EU:C:1998:148, 143 punktą).
- 44 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad atitinkama produkto rinka apima visas prekes ar paslaugas, kurios, vartotojo požiūriu, yra vienos kitas pakeičiančios arba pakeičiamos tarpusavyje, atsižvelgiant į jų savybes, kainas ir paskirtį. Konkrečiai kalbant, „atitinkamos rinkos“ sąvoka iš tikrųjų reiškia, kad gali egzistuoti veiksminga konkurencija tarp ją sudarančių prekių ir paslaugų, ir tam būtinas visų toje pačioje rinkoje esančių prekių ar paslaugų pakankamas pakeičiamumas tarpusavyje tam pačiam naudojimui (2018 m. sausio 23 d. Sprendimo *Hoffmann-La Roche ir kt. / Komisija*, C-179/16, EU:C:2018:25, 50 ir 51 punktai).
- 45 Be to, kai Komisijai priekaištaujama, kad ši neatsižvelgė į galimą konkurencijos problemą kitose rinkose nei tos, kuriose buvo atlikta konkurencijos analizė, ieškovas turi pateikti aiškių požymių, konkrečiai įrodančių, jog egzistuoja konkurencijos problema, kurią dėl jos poveikio turėjo išnagrinėti Komisija. Kad būtų įvykdytas šis reikalavimas, ieškovas turi įvardyti aptariamas rinkas, apibūdinti konkurencinę padėtį, jei koncentracijos nebūtų, ir nurodyti tikėtiną koncentracijos poveikį, atsižvelgiant į konkurencinę padėtį šiose rinkose (2006 m. liepos 4 d. Sprendimo *easyJet / Komisija*, T-177/04, EU:T:2006:187, 65 ir 66 punktai ir 2015 m. gegužės 13 d. Sprendimo *Niki Luftfahrt / Komisija*, T-162/10, EU:T:2015:283, 174 ir 175 punktai).
- 46 Ginčijamo sprendimo 37 punkte Komisija įvardijo dvi su koncentracija susijusias rinkas, t. y. viena vertus, gamintojų rinką, kurią sudaro parafino šlamo tiekimas Lenkijoje, ir, kita vertus, vartotojų rinką, kurią sudaro parafino vaško tiekimas EEE ir kurioje parafino šlamos naudojamas kaip pirminė žaliava.
- 47 Pirma, ieškovė priekaištuoja Komisijai, kad parafino vaško vartotojų rinkos apibrėžtį ji susiaurino iki „visiškai rafinuoto parafino vaško“, t. y. iš lengvojo parafino šlamo gaminamo vaško, kuris naudojamas kaip pirminė žaliava žvakių gamybai, ir neįtraukė vaško, gaminamo iš vidutinio ir sunkiojo parafino šlamo, naudojamo kapinių žvakėms ir įvairiems pramoniniams preparatams gaminti.
- 48 Šis priekaištas grindžiamas klaidingu ginčijamo sprendimo aiškinimu.

- 49 Iš tikrųjų ginčijamo sprendimo 1993 konstatuojamojoje dalyje Komisija pažymėjo, kad „parafino šlamos yra naftos alyvų gamybos šalutinis produktas, kad jo panaudojimas yra įvairialypis, tačiau daugiausia naudojamas kaip pirminė žaliava gaminti visiškai rafinuotą parafino vašką, kuris savo ruožtu yra pagrindinė pirminė žaliava žvakių gamybai“. To sprendimo 1996 ir 1997 konstatuojamosiose dalyse ji nurodė, kad nagrinėja koncentracijos poveikį parafino šlamo ir parafino vaško rinkai.
- 50 Tačiau, pirma, remiantis ginčijamo sprendimo 1993 konstatuojamąją dalimi negalima daryti išvados, kad parafino vaško gamintojų rinką Komisija apibrėžė siauriau, t. y. kaip apimančią tik visiškai rafinuotą parafino vašką. Šioje konstatuojamojoje dalyje Komisija, atvirksčiai, aiškiai pabrėžė, kad parafino šlamos buvo naudojamas „įvairioms paskirtims“, o ne išimtinai visiškai rafinuoto parafino vaško gamybai.
- 51 Antra, ginčijamo sprendimo 1997 konstatuojamojoje dalyje Komisija rėmėsi rinka, kurią bendrai sudaro parafino vaškas, o ne tik visiškai rafinuotas parafino vaškas.
- 52 Trečia, šią išvadą patvirtina ankstesnių Komisijos sprendimų, į kuriuos daroma nuoroda ginčijamo sprendimo 1997 konstatuojamojoje dalyje ir kuriais remiantis galima apibrėžti parafino vaško gamintojų rinką, aiškinimas.
- 53 Taigi 2008 m. spalio 1 d. Komisijos sprendimo C(2008) 4576 *final* dėl procedūros pagal Europos bendrijos steigimo sutarties 81 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį (Byla COMP/39181 – Žvakių vaškas) (santrauka paskelbta OL C 295, 2009, p. 17) 4 konstatuojamojoje dalyje parafino vaškas buvo apibrėžtas kaip „visiškai rafinuotas parafino vaškas ir pusiau rafinuotas parafino vaškas (priklausomai nuo riebalų kiekio) bei vandeniliu išvalytas vaškas, vaško mišiniai, specialus vaškas ir kieto parafino vaškas“, kuris „naudojamas įvairių produktų, tokių kaip žvakių, chemikalų, padangų, kelių transporto priemonėms skirtų produktų, gumos, pakuočių, lipnių medžiagų ir kramtomosios gumos pramonėje“.
- 54 Iš to matyti, kad vartotojų rinka ginčijamame sprendime apėmė ne tik visiškai rafinuotą parafino vašką, kaip teigia ieškovė, bet ir visą parafino vašką, kaip jis apibrėžtas šio sprendimo 53 punkte.
- 55 Taigi šis prieštaravimas turi būti atmestas.
- 56 Antra, reikia pažymėti, kad ieškovės rašytiniuose dokumentuose yra daug nuorodų į įvairias parafino šlamos rūšis, t. y. „lengvąją“, „vidutinę“ ar „sunkią“, taip pat į skirtingas jų savybes ir naudojimo paskirtį. Kadangi šios nuorodos turi būti suprantamos kaip prieštaravimas dėl klaidingo gamintojų rinkos apibrėžimo, nes Komisija turėjo nustatyti, kad egzistuoja trys skirtingos rinkos pagal tai, kad jos susijusios su šiomis trimis parafino šlamos rūšimis, tokiam kaltinimui negalima pritarti.
- 57 Iš tikrųjų ieškovė turėjo pateikti aiškių požymių, įrodančių, kad „sunkiojo“, „lengvojo“ ir „vidutinio“ parafino šlamos pakeičiamumo vieno kitu laipsnis nebuvo pakankamas, kad jie galėtų būti priskirti tai pačiai rinkai.
- 58 Konkrečiau kalbant, atsižvelgiant į Komisijos pranešime dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo [Sąjungos] konkurencijos teisės tikslams (OL C 372, 1997, p. 5; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 155; toliau – pranešimas dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo) aprašytą

- metodą, ieškovė turėjo pateikti svarių požymių, įrodančių, kad tarp įvairių rūšių parafino šlamo paklausos ir pasiūlos nėra pakankamo pakeičiamumo, kad jas būtų galima priskirti tai pačiai rinkai.
- 59 Kiek tai susiję su paklausa, ieškovė turėjo pateikti svarių požymių, įrodančių, kad vieną parafino šlamo rūšį naudojančios klientai šiek tiek išaugus kainai nepereina prie kitos rūšies parafino šlamo, kad tos rūšys negalėtų būti laikomos viena kitą pakeičiančiomis (šiuo klausimu žr. pranešimo dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo 15–20 punktus).
- 60 Kiek tai susiję su pasiūla, ieškovė turėjo pateikti svarių požymių, įrodančių, kad vienos rūšies parafino šlamo tiekėjai, reaguodami į nedidelius, tačiau nuolatinius santykinų kainų svyravimus, negalėjo trumpuoju laikotarpiu persiorientuoti ir gaminti kitos rūšies parafino šlamo ir juo prekiauti, nepatirdami jokių sąnaudų ar papildomos rizikos (šiuo klausimu žr. pranešimo dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo 20–24 punktus).
- 61 Dubliko 112–120 punktuose ieškovė tik pabrėžia, kad lengvasis parafino šlamos, vidutinis parafino šlamos ir sunkusis parafino šlamos yra skirtingų pirminių žaliavų ištekliai. Nurodydama kitus argumentų aspektus ji teigia, kad skirtingų naftos perdirbimo įmonių gaminamo parafino šlamo kokybė gali labai skirtis. Tačiau tokie teiginiai negali prilygti svariams požymiams, įrodantiems, kad šių skirtingų parafino šlamo rūšių tarpusavio pakeičiamumo laipsnis yra nepakankamas, kad jas būtų galima kaitalioti paklausos požiūriu. Bet kuriuo atveju ieškovė nenagrinėja galimo pakeičiamumo klausimo pasiūlos požiūriu.
- 62 Todėl toks ieškovės kaltinimas, jeigu jis būtų buvęs suformuluotas, turėtų būti atmestas kaip nepagrįstas.
- 63 Trečia, ieškovė iš esmės teigia, kad Komisija klaidingai į gamintojų rinką įtraukė į Lenkiją importuojamą parafino šlamą ir kad į šios rinkos apibrėžimą ji turėjo įtraukti tik Lenkijoje gaminamą ir parduodamą parafino šlamą. Šį teiginį ji grindžia parafino šlamo kokybės skirtumu atsižvelgiant į tai, kurioje naftos perdirbimo įmonėje jis pagamintas, ir jo gabenimo iš užsienio sąnaudomis.
- 64 Tokiam prieštaravimui taip pat negalima pritarti.
- 65 Iš tikrųjų, kaip galima teigti remiantis šio sprendimo 59 punkte apibendrintais pranešimo dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo 15–20 punktais, prekės priklauso tai pačiai rinkai, be kita ko, jeigu vartotojas jas suvokia kaip galinčias viena kitą pakeisti.
- 66 Tačiau ieškovė neneigia, kad parafino šlamo pasiūlą, kuria iki koncentracijos naudojosi Lenkijos klientai, užtikrino ne tik *Lotos*, vienintelė Lenkijos parafino šlamo gamintoja, siūlanti šį produktą rinkai, bet ir už šios teritorijos ribų veikiančios tiekėjai. Ji pati pripažįsta, kad yra importavusi parafino šlamo iš Didžiosios Britanijos, Prancūzijos, Vengrijos ir Italijos.
- 67 Ieškovės argumentai iš tikrųjų grindžiami veikiau pranašumais, kurių jai suteikia *Lotos* gaminamas parafino šlamos, atsižvelgiant, be kita ko, į mažesnes jo transportavimo sąnaudas, siūlomų parafino šlamo rūšių įvairovę ar jų atitiktį jos parafino vaško gamybos procesui, nes iki 2012 m. jos priklausė tai pačiai bendrovei.

- 68 Vis dėlto tokie argumentai neturi reikšmės, nes parafino šlamo paklausą Lenkijoje tenkina ne tik nacionalinė gamyba, bet ir importas, todėl Lenkijos rinkoje veikia veiksminga konkurencija tarp nacionalinės ir užsienio parafino šlamo pasiūlos, tad importuojamas parafino šlamos yra pagrįstai įtrauktas į atitinkamos rinkos apibrėžimą.
- 69 Šios išvados nepaneigia 2022 m. gruodžio 13 d. ir 2023 m. sausio 5 d. ieškovės pateikti nauji įrodymai, atskleidžiantys padidėjusias krovinių vežimo sąnaudas ir galimybės įsigyti parafino šlamo iš Rusijos naftos perdirbimo įmonių dėl Rusijos Federacijos veiksmų, kuriais destabilizuojama padėtis Ukrainoje, nebuvimą.
- 70 Šiuo klausimu ir nesant būtinybės kelti klausimo dėl šių įrodymų priimtumo pagal Procedūros reglamento 85 straipsnį pakanka pažymėti, kad dėl to, jog tie įrodymai susiję su įvykiais po ginčijamo sprendimo priėmimo, jie yra nereikšmingi, nes ginčijamo sprendimo teisėtumas turi būti nagrinėjamas atsižvelgiant į jo priėmimo dieną egzistavusias faktines aplinkybes (šiuo klausimu žr. 2006 m. liepos 4 d. Sprendimo *easyJet / Komisija*, T-177/04, EU:T:2006:187, 203 ir 204 punktus ir 2007 m. liepos 9 d. Sprendimo *Sun Chemical Group ir kt. / Komisija*, T-282/06, EU:T:2007:203, 59 punktą).
- 71 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, šią dalį reikia atmesti.

b) Dėl antros dalies, siejamos su klaidingu koncentracijos poveikio atitinkamoms rinkoms vertinimu

- 72 Ieškovė iš esmės teigia, kad Komisija nesilaikė Reglamento Nr. 139/2004 2 straipsnio 1 dalies b punkto ir to paties straipsnio 2 ir 3 dalių, kiek tai susiję su koncentracijos poveikio parafino šlamo ir parafino vaško rinkoms vertinimu.
- 73 Iš pradžių reikia atmesti Komisijos pateiktą nepriimtumo pagrindą, siejamą su tuo, kad ieškovės pateikti argumentai, kuriuose aiškiai remiamasi Reglamento Nr. 139/2004 2 straipsnio 2 ir 3 dalių pažeidimu, neatitinka Procedūros reglamento 76 straipsnio d punkte nustatytų aiškumo ir nuoseklumo reikalavimų.
- 74 Nors ieškinio dalis, konkrečiai skirta Reglamento Nr. 139/2004 2 straipsnio 2 ir 3 dalių pažeidimui, iš tikrųjų apsiriboja dviem straipsnio dalimis, ieškovė joje daro nuorodą į išsamesnius argumentus, kuriuos pateikė dėl to paties reglamento 2 straipsnio 1 dalies pažeidimo. Todėl Komisija galėjo suprasti argumentus, kuriuos ieškovė pateikė koncentracijos poveikio vertinimo užginčijimui pagrįsti.
- 75 Šią dalį galima skirstyti į du prieštaravimus, kuriais ieškovė atitinkamai ginčija koncentracijos horizontaliojo poveikio parafino šlamo rinkai tyrimo nebuvimą ir koncentracijos vertikaliojo poveikio parafino vaško rinkai nagrinėjimo pagrįstumą.

1) Dėl pirmojo prieštaravimo, siejamo su koncentracijos horizontaliojo poveikio parafino šlamo rinkai tyrimo nebuvimu

- 76 Ieškovė iš esmės pabrėžia, kad pati *Orlen* buvo parafino šlamą gaminanti įmonė, todėl tai, kad ji įsigijo *Lotos*, taip pat turėjo horizontalųjį aspektą. Tuo remdamasi ji daro išvadą, kad Komisija neišnagrinėjo koncentracijos horizontaliojo poveikio, nors tai ji privalėjo padaryti pagal Gaires

- dėl horizontalių susijungimų vertinimo pagal Tarybos reglamentą dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (OL C 31, 2004, p. 5; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 3 t., p. 10 toliau – gairės dėl horizontalių susijungimų).
- 77 Komisija atsikerta, kad koncentracija negalėjo turėti horizontalaus poveikio parafino šlamo rinkai, nes toje rinkoje *Orlen* veiklos nevykdė.
- 78 Kaip gairių dėl horizontalių susijungimų 22 punkte primena Komisija, yra du pagrindiniai būdai, kuriais tokie susijungimai gali smarkiai apriboti veiksmingą konkurenciją, ypač sukurdami arba sustiprindami dominuojančią padėtį.
- 79 Viena vertus, tai nekoordinuojamo ar vienašalio poveikio atvejis, kai dėl koncentracijos išnyksta didelis konkurencinis spaudimas vienai ar kelioms įmonėms, kurios dėl tos priežasties įgytų didesnę įtaką rinkoje nederindamos veiksmų.
- 80 Kita vertus, tai koordinuojamo poveikio atvejis, kai koncentracija pakeičia konkurencijos pobūdį taip, kad įmonės, kurios iki tol nederino veiksmų, nuo šiol yra daug labiau linkusios tai daryti ir didinti kainas arba kitaip pakenkti veiksmingai konkurencijai. Koncentracijos operacija taip pat gali palengvinti veiksmų derinimą, padaryti jį stabilesnį ar veiksmingesnį įmonėms, kurios derino veiksmus iki operacijos.
- 81 Taigi, kadangi neginčijama, kad *Orlen* neprekiavo pagamintu parafino šlamu, pasiūla parafino šlamo rinkoje negalėjo sumažėti dėl koncentracijos. Šiuo požiūriu koncentracija negalėjo lemti „didelio konkurencinio spaudimo šioje rinkoje“ išnykimo, „didesnės įtakos rinkoje“ sukūrimo toje rinkoje veikiančių įmonių naudai arba palengvinti derinimo rinkoje, kaip tai suprantama pagal gaires dėl horizontalių susijungimų.
- 82 Be to, ieškovė nepriekaištauja Komisijai, kad ši neišnagrinėjo gairių dėl horizontalių susijungimų 58–60 punktuose numatytos galimybės, kad koncentracija gali sukelti antikonkurencinį poveikį dėl rinkoje jau veikiančios įmonės *Lotos* ir potencialios konkurentės *Orlen* susijungimo.
- 83 Bet kuriuo atveju, atsižvelgiant į bylos aplinkybes, Komisijai negalima rimtai priekaištauti dėl to, kad ji aiškiai nenumatė tokios galimybės.
- 84 Kaip priminta gairių dėl horizontalių susijungimų 60 punkte, tam, kad koncentracija turėtų reikšmingą horizontalų poveikį, galimas *Orlen* atėjimas į parafino šlamo rinką pasiūlos pusėje dar iki tos koncentracijos turėjo daryti didelį spaudimą šiuo metu šioje rinkoje veikiančioms tiekėjams. Tačiau tokio spaudimo nebuvo dėl *Orlen* turimo pirkėjo statuso toje rinkoje, kaip nurodyta ginčijamo sprendimo 2004 konstatuojamojoje dalyje.
- 85 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, šį prieštaravimą reikia atmesti.
- 2) *Dėl antrojo prieštaravimo, siejamo su klaidingu koncentracijos vertikaliojo poveikio parafino vaško rinkoje tyrimu*
- 86 Ieškovė teigia, kad ginčijamo sprendimo 2004 ir 2005 konstatuojamosiose dalyse Komisija klaidingai nustatė, kad, įsigijusi *Lotos*, *Orlen* neturėjo nei galios, nei paskatų taikyti galimybės naudotis parafino šlamu parafino vaško rinkoje ribojimo strategiją.
- 87 Komisija, palaikoma *Orlen*, teigia, kad teisingai atmetė tokio ribojimo galimybę.

- 88 Kaip nurodyta Nehorizontaliųjų susijungimų vertinimo pagal Tarybos reglamentą dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės gairių (OL C 265, 2008, p. 6, toliau – gairės dėl nehorizontaliųjų susijungimų) 31 punkte, galimybė naudotis ištekliais imama riboti tokiu atveju, jei įvykus koncentracijos operacijai naujasis subjektas geba riboti galimybę įsigyti prekių arba gauti paslaugų, kurių jis būtų tiekęs, jei koncentracija nebūtų įvykusi. Tų gairių 32 punkte nustatyta, kad Komisija, vertindama antikonkurencinio galimybės naudotis ištekliais ribojimo tikimybę, nagrinėja, pirma, ar po koncentracijos susikūrus subjektas gali turėti galios reikšmingai riboti galimybę naudotis ištekliais, antra, ar jis turės paskatą taip elgtis ir, trečia, ar galimybės naudotis ištekliais ribojimo strategija turės reikšmingą neigiamą poveikį konkurencijai vartotojų rinkoje.
- 89 Reikia pažymėti, kad šios trys sąlygos yra kumuliacinės, todėl siekiant atmesti riziką, jog bus ribojama galimybė naudotis ištekliais, pakanka, kad bent viena iš jų nebūtų tenkinama (žr. 2021 m. sausio 27 d. Sprendimo *KPN / Komisija*, T-691/18, nepaskelbtas Rink, EU:T:2021:43, 112 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 90 Dėl pirmosios sąlygos ginčijamo sprendimo 2004 konstatuojamojoje dalyje Komisija nustatė, kad po koncentracijos *Orlen* neturės galios riboti galimybės įsigyti parafino šlamo, nes „kaip parafino šlamo tiekimo šaltiniu bus galima naudotis likusia daugiau kaip [60–70 %] dydžio rinkos dalimi“.
- 91 Gairių dėl nehorizontaliųjų susijungimų 35 punkte Komisija nurodo, „kad [tam, jog] galimybės naudotis ištekliais ribojimas keltų susirūpinimą, vertikalčiai integruota susijungusioji įmonė turi turėti gana didelę įtaką tiekėjų [gamintojų] rinkoje“ ir „tik tokiomis aplinkybėmis galima [pagrįstai] tikėtis, kad susijungusioji įmonė turės didelę įtaką konkurencijos sąlygoms tiekėjų [gamintojų] rinkoje, taigi, galimas daiktas, ir <...> kainoms bei tiekimo sąlygoms [vartotojų rinkoje]“.
- 92 Gairių dėl nehorizontaliųjų susijungimų 36 punkte Komisija šiuo klausimu pabrėžia, kad „susijungusioji įmonė gebės riboti konkuruojančių vartotojų įmonių galimybes tik tuo atveju, jei, apribojusi galimybę naudotis jos pačios tiekiamais produktais ir teikiamomis paslaugomis, ji galės apriboti vartotojų įmonių galimybę apskritai naudotis ištekliais dėl didelės jų kainos ar netinkamos kokybės“ [„po koncentracijos susikūrus subjektas gebės išstumti konkurentus iš vartotojų rinkos tik tuo atveju, jei, apribojęs galimybę naudotis jo paties gaminamais produktais ir teikiamomis paslaugomis, jis galės apriboti daryti neigiamą įtaką bendrai galimybei naudotis ištekliais vartotojų rinkoje per kainas arba kokybę“], kad „taip gali būti tokiu atveju, kai kiti tiekėjai [gamintojai] ne tokie veiksmingi, siūlo ne tokias paklausias [palankias] alternatyvas arba, reaguodami į pasiūlos ribojimą, nesugeba padidinti gamybos apimtys, pvz., dėl riboto pajėgumo arba dažniausiai dėl to, kad didinant gamybos apimtį, mažėja pelningumas“, ir kad, „be to, jei susijungusioji įmonė ir nepriklausomi išteklių tiekėjai yra sudarę išskirtines sutartis, tai gali riboti konkurentų vartotojų rinkose galimybes gauti reikiamų išteklių“.
- 93 Naujo subjekto pajėgumą riboti galimybę veikti rinkoje ieškovė grindžia aplinkybe, kad kiti parafino šlamo tiekėjai turi mažiau produktų pasirinkimo, gali tiekti tik nepakankamus kiekius, turi prastesnės kokybės produktų, yra nepatikimi šaltiniai dėl administracinių ar politinių sunkumų arba turi pernelyg didelių logistikos sunkumų. Be to, pastabų dėl įstojimo į bylą paaikškinimo priede ieškovė pateikia parafino šlamo, kurį ji naudoja pagal tiekėjus (*Lotos* ir kt.), rūšių lyginamąją analizę, kurioje iš esmės pabrėžiami jų skirtumai.
- 94 Pirma, dėl šio sprendimo 65–69 punktuose išdėstytų priežasčių reikia pažymėti, kad į gamintojų rinkos apibrėžimą Komisija pagrįstai įtraukė į Lenkiją importuotą parafino šlamą.

- 95 Antra, dėl šios priežasties ginčijamo sprendimo 2004 konstatuojamojoje dalyje Komisija taip pat pagrįstai iš esmės nustatė, kad koncentracija nedaro poveikio didžiajai daliai parafino šlamo pasiūlos rinkoje.
- 96 Trečia, tuo remiantis darytina išvada, kad dėl parafino šlamo importo į Lenkiją mažai tikėtina, jog po koncentracijos *Orlen* turės galios riboti veiklą šioje rinkoje, nes ieškovė ir toliau gali pasirinkti alternatyvius tiekimo šaltinius, jeigu ji nebegalės naudotis *Orlen* kontroliuojamu parafino šlamu arba galės naudotis mažesniais jo kiekiais.
- 97 Ketvirta, ieškovės argumentai, grindžiami importuojamo ir *Lotos* tiekiamo parafino šlamo kokybės skirtumais, tiekimo sunkumais ir transportavimo išlaidomis, susijusiomis su parafino šlamu iš kitų šaltinių, neleidžia įrodyti, kad po koncentracijos susikūrus naujas subjektas gebės daryti „neigiamą įtaką bendrai galimybei naudotis ištekliais vartotojų rinkai per kainas ar kokybę“, kaip tai suprantama pagal gairių dėl nehorizontaliųjų susijungimų 36 punktą.
- 98 Pirma, dėl pabrėžiamo *Lotos* pagaminto ir importuoto parafino šlamo kokybės skirtumo reikia pažymėti, kad tai yra ieškovei būdingas subjektyvus argumentas, grindžiamas jos priklausymu *Lotos* grupei iki 2012 m. ir reiškiantis, kad jo gamybos procesas grindžiamas *Lotos* naftos perdirbimo įmonių pagaminto parafino šlamo savybėmis. Be to, šiam argumentui iš dalies prieštarauja tai, kad praeityje ieškovė naudojo importuotą parafino šlamą.
- 99 Antra, dėl tiekimo sunkumų ir transporto sąnaudų, susijusių su importuotu parafino šlamu, pažymėtina, kad, net jei jie būtų įrodyti, jie vis dėlto turėtų būti santykiniai, nes iki koncentracijos didelė dalis Lenkijos rinkoje parduodamo parafino šlamo jau buvo importuojama.
- 100 Trečia, dėl 2022 m. gruodžio 13 d. ir 2023 m. sausio 5 d. ieškovės pabrėžto kainos padidėjimo ir už Lenkijos ribų esančių tiekimo šaltinių sumažėjimo po koncentracijos dėl šio sprendimo 69 ir 70 punktuose nurodytų priežasčių reikia pažymėti, kad į tokį akcentavimą negalima atsižvelgti siekiant patikrinti Komisijos vertinimų pagrįstumą.
- 101 Taigi Komisija teisingai nustatė, kad pirmoji sąlyga, kuri turi būti įvykdyta siekiant įrodyti galimybės naudotis ištekliais ribojimą, šiuo atveju netenkinama. Atsižvelgiant į šių sąlygų kumuliatyvumą, apie kurį priminta šio sprendimo 89 punkte, šio konstatavimo pakanka, kad būtų galima pagrįstai atmesti šį prieštaravimą.
- 102 Bet kuriuo atveju reikia pažymėti, kad Komisija teisingai taikė antrąją sąlygą, kai nustatė, kad po koncentracijos susikūrus naujas ūkio subjektas neturės paskatų riboti galimybės naudotis ištekliais.
- 103 Ginčijamo sprendimo 2005 konstatuojamojoje dalyje Komisija teisingai rėmėsi labai maža *Orlen* turima rinkos dalimi parafino vaško rinkoje ir konkurencijos toje rinkoje intensyvumu, kad atmestų bet kokias naujo po koncentracijos susikūrusio subjekto paskatas taikyti galimybės naudoti parafino šlamą gamintojų rinkoje ribojimo strategiją.
- 104 Kaip Komisija pabrėžia gairių dėl nehorizontaliųjų susijungimų 40 punkte, „paskata riboti galimybę naudotis ištekliais priklauso nuo to, kiek toks ribojimas būtų pelningas“. Todėl tame punkte pasakyta, kad „vertikaliai integruota įmonė atsižvelgs ne tik į tai, kokią įtaką jos išteklių tiekimas konkurentams vartotojų rinkoje daro jos padalinio tiekėjų [gamintojų] rinkoje pelniui, bet ir į tai, kokią įtaką tai daro jos padaliniai vartotojų rinkoje“. Galiausiai tame pačiame punkte nurodyta, kad „iš esmės susijungusioji įmonė turi rasti kompromisą tarp tiekėjų rinkoje dėl

mažesnės išteklių pardavimo įmonėms, kurios yra arba gali būti jos konkurentės, apimties sumažėjusio pelno ir pelno prieaugio, kurį trumpu arba ilgu laikotarpiu lems pardavimų vartotojų įmonėms apimties didinimas arba, galimas daiktas, galimybė padidinti kainas vartotojams“ [„po koncentracijos susikūrus subjektas iš esmės turi siekti pusiausvyros tarp, viena vertus, gamintojų rinkoje negautų pajamų dėl sumažėjusio išteklių pardavimo (esamiems arba potencialiems) konkurentams ir, kita vertus, pelno, trumpuoju arba ilguoju laikotarpiu gauto iš pardavimų vartotojams, arba, galbūt, dėl gebėjimo didinti kainas vartotojams“].

- 105 Ieškovė iš esmės teigia, kad paskata tęsti parafino šlamo ribojimo strategiją yra nulemta galimybės padidinti kainas parafino vaško rinkoje.
- 106 Reikia pažymėti, kad ginčijamo sprendimo 2000 konstatuojamojoje dalyje Komisija parafino vaško rinką apibrėžė kaip apimančią visą EEE, kad to sprendimo 2002 konstatuojamojoje dalyje ji pažymėjo, jog *Orlen* užima nuo 5 iki 10 % tos rinkos, ir kad to sprendimo 2005 konstatuojamojoje dalyje ji pažymėjo, jog konkurencija joje yra intensyvi. Šių argumentų ieškovė neginčijo.
- 107 Atsižvelgiant į šias vartotojų rinkos savybes, ginčijamo sprendimo 2005 konstatuojamojoje dalyje Komisija galėjo pagrįstai nuspręsti, kad naujas ūkio subjektas neturi paskatų riboti galimybę naudotis parafino šlamu.
- 108 Iš tiesų, viena vertus, ribojimas gali pakenkti tik menkai konkurencijos daliai vartotojų rinkoje, taigi naujam subjektui nesuteikia pranašumo. Kita vertus, ribojimas lemtų pajamų netekimą parafino šlamo gamintojų rinkoje.
- 109 Galiausiai dėl 2022 m. gruodžio 13 d. ir 2023 m. sausio 5 d. ieškovės pateikto teiginio, kad jos išreikštas susirūpinimas dėl parafino šlamo rinkos ribojimo materializuosis dėl tokių pat priežasčių, kokios išdėstytos šio sprendimo 69, 70 ir 100 punktuose, reikia pažymėti, kad tas teiginys bet kuriuo atveju turi būti laikomas nereikšmingu atliekant ginčijamo sprendimo teisėtumo kontrolę.
- 110 Atsižvelgiant į šiuos argumentus, šį pagrindą, kurį sudaro kelios dalys ir įvairūs prieštaravimai, reikia atmesti.

2. Dėl antrojo pagrindo, siejamo su nepakankamu motyvavimu

- 111 Ieškovė teigia, kad ginčijamas sprendimas nepakankamai motyvuotas, ypač kiek tai susiję su atitinkamų rinkų apibrėžimu. Ji tvirtina, kad šis pagrindas yra priimtinas, net jeigu jis pateiktas dubliko stadijoje, nes ieškinio pareiškimo dieną tas sprendimas dar nebuvo paskelbtas.
- 112 Komisija teigia, kad šis pagrindas yra nepriimtinas, nes jo pateikimas dubliko stadijoje prieštarauja Procedūros reglamento 84 straipsniui, o tai, kad jis pateiktas pavėluotai, lėmė ieškovės sprendimas pareikšti ieškinį prieš paskelbiant ginčijamą sprendimą. Bet kuriuo atveju ji pažymi, kad tas sprendimas yra pakankamai teisiškai motyvuotas.
- 113 Pirmiausia reikia priminti, kad nepakankamą akto motyvavimą ar jo nemotyvavimą turi nurodyti Bendrasis Teismas savo iniciatyva. Aplinkybė, kad ieškovė šį argumentą pateikė vėlyvoje proceso stadijoje, negali pakeisti Sąjungos Teisingumo Teismo vaidmens šiuo klausimu.
- 114 Pagal SESV 296 straipsnio antrą pastraipą Sąjungos institucijų priimti teisės aktai turi būti motyvuoti.

- 115 Šiuo klausimu reikia priminti, kad SESV 296 straipsnyje reikalaujamas motyvavimas turi atitikti ginčijamo akto pobūdį bei aiškiai ir nedviprasmiškai atskleisti aktą priėmusios institucijos argumentus, kad suinteresuotieji asmenys galėtų susipažinti su priimtos priemonės pagrindimu, o kompetentingas teismas – vykdyti kontrolę. Taigi reikalavimas motyvuoti turi būti vertinamas atsižvelgiant į bylos aplinkybes, būtent: akto turinį, pateiktų motyvų pobūdį ir akto adresatų ar kitų tiesiogiai ir konkrečiai su tuo aktu susijusių asmenų suinteresuotumą gauti paaiškinimus. Nereikalaujama motyvuojant išvardyti visų susijusių faktinių ir teisinių aplinkybių, nes klausimas, ar teisės akto motyvavimas atitinka SESV 296 straipsnio reikalavimus, turi būti nagrinėjamas atsižvelgiant ne tik į jo formuluotę, bet ir į aplinkybes bei visas atitinkamą klausimą reglamentuojančias teisės normas (1998 m. balandžio 2 d. Sprendimo *Komisija / Sytraval ir Brink's France*, C-367/95 P, Rink., EU:C:1998:154, 63 punktą; 2004 m. birželio 22 d. Sprendimo *Portugalija / Komisija*, C-42/01, Rink., EU:C:2004:379, 66 punktą ir 2008 m. balandžio 15 d. Sprendimo *Nuova Agricast*, C-390/06, Rink., EU:C:2008:224, 79 punktą).
- 116 Pirma, išnagrinėjus ir atmetus pirmąjį pagrindą neišvengiamai reikia pripažinti, kad ginčijamo sprendimo 37 punkte pateikti Komisijos argumentai leido ieškovei veiksmingai ginti savo teises, o Bendrajam Teismui – vykdyti kontrolę.
- 117 Antra, ši išvada ypač taikytina tam, ką galima laikyti pagrindiniu ieškovės išreikštu prieštaravimu, t. y. neva motyvų paaiškinimų nepakankamumui, kuris nulėmė Komisijos pasirinkimą gamintojų rinką apibrėžti į ją įtraukiant tik Lenkijoje pagamintą ir parduodamą parafino šlamą.
- 118 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad į rinkos apibrėžimą Komisija įtraukė visą Lenkijoje parduodamą parafino šlamą paprasčiausiai taikydama Pranešime dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo nustatytus kriterijus, nes priimant ginčijamą sprendimą taip pat vadovautasi ir tuo pranešimu. Taigi ieškovė galėjo suprasti motyvus, kuriais grindžiamas tas sprendimas, tad Komisija neprivalėjo pateikti išsamesnių motyvų šiuo klausimu.
- 119 Trečia, bet kuriuo atveju, net jei ginčijamas sprendimas būtų nepakankamai motyvuotas, kiek tai susiję su gamintojų rinkos apibrėžimu, tai negalėtų lemti ginčijamo sprendimo panaikinimo.
- 120 Viena vertus, reikia priminti, kad, atsižvelgiant į tai, jog, kaip aptarta šio sprendimo 88 punkte, sąlygos, kurios yra būtinos nustatant, ar ribojama galimybė naudotis ištekliais, yra kumuliatyvios, kiekvienas iš ginčijamo sprendimo 2004 ir 2005 konstatuojamosiose dalyse nurodytų motyvų pagrindė Komisijos išvadą, kad dėl koncentracijos nebus ribojama galimybė naudotis parafino šlamu.
- 121 Kita vertus, nepakankamas gamintojų rinkos apibrėžimo motyvavimas turi įtakos tik ginčijamo sprendimo 2004 konstatuojamojoje dalyje nurodytam motyvui dėl naujo ūkio subjekto pajėgumo riboti rinką nebuvimo. Šis nepakankamumas neturi įtakos to sprendimo 2005 konstatuojamojoje dalyje nurodytam motyvui, kad naujas subjektas tokių paskatų neturės. Iš tikrųjų toje konstatuojamojoje dalyje pateikti tik parafino vaško vartotojų rinkos geografinės apimties ir konkurencijos intensyvumo toje rinkoje vertinimai.
- 122 Todėl antrąjį pagrindą reikia atmesti, o dėl tos priežasties – ir visą ieškinį, nesant reikalo nagrinėti per teismo posėdį ieškovės pateikto prašymo, kuriuo iš esmės siekiama, kad Bendrasis Teismas iš Komisijos gautų informaciją, kuria remdamasi ji nustatė ginčijamo sprendimo motyvus, jeigu prašymas atlikti ekspertizę būtų patenkintas.

IV. Dėl bylinėjimosi išlaidų

123 Pagal Procedūros reglamento 134 straipsnio 1 dalį iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi ieškovė pralaimėjo bylą, iš jos reikia priteisti bylinėjimosi išlaidas pagal Komisijos pateiktus reikalavimus.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (trečioji išplėstinė kolegija)

nusprendžia:

1. Atmesti ieškinį.

2. Priteisti iš *Polwax S.A.* bylinėjimosi išlaidas.

Schalin

Frimodt Nielsen

Škvařilová-Pelzl

Nõmm

Kukovec

Paskelbta 2023 m. birželio 14 d. viešame teismo posėdyje Liuksemburge.

Parašai.